

Briuselis, 2021 m. gruodžio 8 d.
(OR. en)

14831/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0390 (NLE)

JUSTCIV 192
AGRI 626
IND 381
ENER 552

PASIŪLYMAS

---

nuo: Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo
direktorė Martine DEPREZ

gavimo data: 2021 m. gruodžio 3 d.

kam: Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe
TRANHOLMUI-MIKKELSENIUI

Komisijos dok. Nr.: COM(2021) 746 final

Dalykas: Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO, kuriuo Europos Sąjungos
vardu pasirašomas Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su
mobiliaja įranga, protokolas dėl klausimų, susijusių su žemės ūkio,
statybos ir kasybos įranga (MAC protokolas)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 746 final.

Priedama: COM(2021) 746 final

Briuselis, 2021 12 03
COM(2021) 746 final

2021/0390 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo Europos Sąjungos vardu pasirašomas Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, protokolas dėl klausimų, susijusių su žemės ūkio, statybos ir kasybos įranga (MAC protokolas)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2001 m. lapkričio mėn. diplomatinėje konferencijoje Keiptaune (Pietų Afrikoje), remiant Tarptautiniam privatinės teisės unifikavimo institutui (angl. UNIDROIT) – tarpvyriausybinei organizacijai, kuriai priklauso visos valstybės narės, – priimta Konvencija dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga (toliau – Keiptauno konvencija), ir Protokolas dėl su orlaivių įranga susijusių klausimų.

Vadinamosios Keiptauno sistemos struktūra lanksti: ją sudaro bendroji Konvencija, kurioje išdėstytos teisinės taisyklės, taikomos visų kategorijų mobiliąjai įrangai, o Konvenciją papildė konkretūs protokolai, kuriuose išdėstytos specialios taisyklės, susijusios su tam tikros rūšies įranga.

Konvencijoje numatytos taisyklės, kaip nustatomas ir kokias pasekmes turi tarptautinis interesas (garantinis susitarimas, susitarimas išlaikant nuosavybės teisę arba ilgalaikės nuomos susitarimas), susijęs su tam tikromis mobiliosios įrangos kategorijomis, nurodytomis protokoluose, susijusiuose su šiomis kategorijomis: orlaivių įranga (fiuzeliažais, orlaivių varikliais, sraigtasparniais), geležinkelių riedmenimis ir kosmine įranga.

Šiais protokolais gali būti iš dalies keičiama Konvencija, jei tai reikalinga dėl konkrečių atitinkamo sektoriaus ypatybių. Todėl kiekvienos mobiliosios įrangos kategorijos atžvilgiu pirmenybę turi Protokolas, o ne Konvencija. Valstybių prievolės pagal Konvenciją skiriasi priklausomai nuo protokolo, prie kurio jos prisijungia. Konvencija gali būti taikoma mobiliosios įrangos kategorijai tik įsigaliojus atitinkamam protokolui ir tik to protokolo šalių santykiuose. Tačiau Konvenciją ir Protokolą tuomet būtina aiškinti kartu kaip vieną dokumentą.

Kasybos, žemės ūkio ir statybos kategorijų įranga yra visuotinės svarbos (ypač besivystančiose šalyse) komercinės veiklos sritys. Todėl nuo 2006 m. į UNIDROIT darbo programą buvo įtrauktas Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ketvirtas protokolas dėl klausimų, susijusių su žemės ūkio, statybos ir kasybos įranga (toliau – „MAC protokolas“). Ketvirtą protokolą – Protokolą dėl žemės ūkio, statybos ir kasybos įrangos – UNIDROIT pasiūlė priimti dėl dviejų priežasčių. Pirma, žemės ūkio, statybos ir kasybos srities įmonės galėtų įsigyti įrangos, kurios kitu atveju neturėtų galimybės įsigyti, ir kartu optimizuoti savo veiklą. Antra, įrangos gamintojai turėtų galimybę eksportuoti į rinkas, į kurias patekti be tokio protokolo negalėtų.

Po parengiamojo darbo, įskaitant kelis tyrimo grupės susitikimus ir konsultacijas su privačiuoju sektoriumi, UNIDROIT valdančioji taryba per 95-ąją sesiją (2016 m. gegužės 18–20 d.) nusprendė, kad tyrimo grupės parengtas teksto projektas pakankamai išplėtotas, kad būtų galima surengti Vyriausybės ekspertų komiteto susitikimą.

Du Vyriausybės ekspertų komiteto posėdžiai įvyko Romoje: pirmasis – 2017 m. kovo 20–24 d., o antrasis – 2017 m. spalio 2–6 d., kuriame buvo nuspręsta, kad Protokolo tekstas yra pakankamai išstbulintas ir galima sušaukti diplomatinę konferenciją jam priimti. Komisija Europos Sąjungai, turinčiai UNIDROIT stebėtojos statusą, atstovavo remdamasi ES

koordinuota pozicija¹. 2017 m. rugpjūčio 23 d. Komisija Tarybai pateikė Rekomendaciją dėl Tarybos sprendimo, kuriuo suteikiami įgaliojimai vesti derybas dėl MAC protokolo sudarymo. Taryba rekomendaciją² ir direktyvas³ priėmė 2018 m. kovo 9 d.

2019 m. lapkričio 11–22 d. Pretorijoje buvo surengta diplomatinė konferencija, kurioje MAC protokolo tekstą oficialiai priėmė UNIDROIT. Komisija Europos Sąjungai atstovavo dėl Protokolo nuostatų, kurios pagal 2018 m. priimtus derybinius nurodymus ir 2019 m. priimtus papildomus derybinius nurodymus priklauso ES išimtinai išorės kompetencijai⁴.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

ES Keiptauno konvencijos atžvilgiu jau ėmėsi veiksmų: 2009 m. prisijungė prie Konvencijos ir jos Protokolo dėl orlaivių⁵, 2009 m. pasirašė⁶ ir 2014 m. patvirtino⁷ Protokolą dėl geležinkelių.

Be to, kiek tai susiję su Protokolu dėl kosminės įrangos, remdamasi Tarybos 2004 m. vasario 10 d. priimtais derybiniais nurodymais⁸ Europos Sąjungai atstovaujanti Komisija atidžiai stebėjo UNIDROIT vyriausybių ekspertų komiteto penkių sesijų susitikimus dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, protokolo dėl su kosmine įranga susijusių klausimų priėmimo ir dalyvavo 2012 m. diplomatinėje konferencijoje, kurioje priimtas Protokolas dėl kosminės įrangos.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šis pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo atitinka bendrą ES politiką, pagal kurią imamasi veiksmų užtikrinti, kad tarptautinėje sistemoje būtų gerbiama ES išimtinė išorės kompetencija, prisijungiant prie tarptautinių konvencijų, įskaitant nuostatas, priklausančias ES išimtinai išorės kompetencijai, kai tai leidžiama įtraukiant vadinamąją REIO (ekonominės integracijos regioninių organizacijų) išlygą (tokia išlyga įtraukta šiuo atveju) ir suteikiant galimybę šioms organizacijoms pasirašyti arba ratifikuoti tarptautinį dokumentą, arba suteikiant įgaliojimus ES valstybėms narėms tai padaryti Sąjungos vardu.

---

¹ ES pozicija išdėstyta Tarybos dokumente 7083/17 EU RESTRICTED.

² Tarybos dokumentas 5109/18.

³ Tarybos dokumentas 6287/18 EU RESTRICTED.

⁴ Kaip išdėstyta Tarybos dokumente 13444/1/19 REV 1 EU RESTRICTED.

⁵ 2009/370/EB: 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos sprendimas dėl Europos bendrijos prisijungimo prie 2001 m. lapkričio 16 d. Keiptaune kartu priimtų Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių klausimų, OL L 121, 2009 5 15, p. 3–7.

⁶ 2009/940/EB: 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos sprendimas dėl Europos bendrijos pasirašomo Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, protokolo dėl su geležinkelių riedmenimis susijusių dalykų, priimto Liuksemburge 2007 m. vasario 23 d., OL L 331, 2009 12 16, p. 1–16.

⁷ 2014/888/ES: 2014 m. gruodžio 4 d. Tarybos sprendimas dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, protokolo dėl su geležinkelių riedmenimis susijusių dalykų, priimto Liuksemburge 2007 m. vasario 23 d., patvirtinimo Europos Sąjungos vardu, OL L 353, 2014 12 10, p. 9–12.

⁸ 5609/04 JUSTCIV 9 TRANS 35 OC 46 „RESTREINT UE“.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Kadangi MAC protokolas yra tarptautinis dokumentas, šis pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo grindžiamas SESV 81 straipsnio 2 dalimi kartu su 218 straipsnio 5 dalimi. Teisminį bendradarbiavimą civilinėse ir komercinėse bylose reglamentuoja SESV 81 straipsnis, taigi jis yra teisinis ES kompetencijos šioje srityje pagrindas.

Remiantis SESV 3 straipsnio 2 dalimi, kai kurios UNIDROIT MAC protokolo nuostatos priklauso ES išimtinai išorės kompetencijai, nes jos „gali daryti poveikį bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritį“.

MAC protokole išdėstytos nuostatos dėl jurisdikcijos, pripažinimo, vykdymo ir laikinųjų bei apsaugos priemonių, galinčios turėti poveikį Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo taikymui (MAC protokolo IX straipsnis *Teismo skiriamų teisės gynimo priemonių, kol laukiama galutinio sprendimo, nuostatų pakeitimas*).

Be to, MAC protokole išdėstytos nuostatos dėl teisių gynimo priemonių nemokumo atveju ir pagalbos nemokumo atveju, galinčios turėti poveikį Reglamento (ES) 2015/848 dėl nemokumo bylų taikymui (X straipsnis *Teisės gynimo priemonės nemokumo atveju* bei XI straipsnis *Pagalba nemokumo atveju*).

Galiausiai MAC protokolo VI straipsnyje (*Teisės pasirinkimas*) numatyta, kad susitarimo arba susijusio garantinio susitarimo ar subordinavimo susitarimo šalys gali pasirinkti taikytiną teisę. Taigi, juo reglamentuojamas dalykas, kuriam taikomas 2008 m. birželio 17 d. Reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I).

• Pareiškimai dėl Europos Sąjungos išimtinai kompetencijai priklausančių dalykų

XXIV straipsnyje (*Regioninė ekonominės integracijos organizacija*) reikalaujama, kad MAC protokolo pasirašymo metu Europos Sąjunga pateiktų depozitarui pareiškimą, kuriame būtų nurodomi šiame Protokole reglamentuojami dalykai, kuriuos Europos Sąjungos valstybės narės perdavė jos kompetencijai. Minėtas pareiškimas pridedamas prie šio pasiūlymo.

Be to, pagal kai kurias MAC protokolo taisykles susitariančiosios šalys privalo arba gali pateikti pareiškimus dėl jo nuostatų taikomumo arba taikymo srities arba jų įgyvendinimo būdo. Visos šios nuostatos yra laisvai pasirenkamos ir yra taikomos tik tuo atveju, jeigu šio protokolo ratifikavimo, tvirtinimo arba prisijungimo prie jo metu pagal MAC protokolo XXVIII straipsnį (*Pareiškimai, susiję su tam tikromis nuostatomis*) pateikiamas pareiškimas.

Europos Sąjunga turi įgaliojimą teikti pareiškimus, susijusius su MAC protokolo VI, IX, X, ir XI straipsniais, kurių dalykai priklauso jos išimtinai kompetencijai. Tačiau, kaip reikalaujama MAC protokolo XXVIII straipsnyje, šis klausimas bus sprendžiamas tik priimant sprendimą, ar Europos Sąjunga ratifikuos šį protokolą, jį patvirtins ar prie jo prisijungs.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Netaikoma.

- **Proporcingumo principas**

Šis pasiūlymas yra panašus į pasiūlymus, kurie priimti dėl ankstesnių trijų protokolų, ir jais neviršijamas tikslas užtikrinti, kad būtų gerbiama ES išimtinė išorės kompetencija, kuriai priklauso kai kurios MAC protokolo nuostatos, ir kad valstybėms narėms būtų leidžiama taikyti ES teisę tarpusavyje.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Nuo pirmojo UNIDROIT surengto Vyriausybės ekspertų komiteto susitikimo 2016 m. rugsėjo mėn. valstybės narės buvo nuolat informuojamos Tarybos civilinės teisės klausimų darbo grupėje (bendrieji reikalai) ir su ja konsultavosi, kad suderintų ES poziciją. ES suderintą poziciją pirmajame Vyriausybės ekspertų susitikime galima rasti minėtame Tarybos dokumente 7083/17 su žyma „EU RESTRICTED“. Be to, valstybių narių įgaliotiniai buvo informuoti vietoje Romoje per ES *ad hoc* koordinacinį pasitarimą. Komisija pateikė 2019 m. Tarybos civilinės teisės klausimų darbo grupės (bendrieji reikalai) pirmosios ir antrosios sesijų rezultatų ataskaitas. 2018 ir 2019 m., tvirtinant derybinius nurodymus ir taip rengiantis 2019 m. lapkričio mėn. vyksiančiai diplomatinei konferencijai, vyko tolesnės diskusijos.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

93-ojoje UNIDROIT valdančiosios tarybos sesijoje 2014 m. sutarta sušaukti tyrimo grupę, kuriai būtų patikėta iki 95-osios sesijos parengti pirmąjį MAC protokolo projektą. Tyrimo grupė, kurią sudaro įvairūs tarptautiniai užtikrintų sandorių teisės ekspertai, nuo 2014 m. posėdžiavo keturis kartus. Prieš pirmąjį vyriausybės ekspertų susitikimą UNIDROIT savo valstybes nares ir Keiptauno konvencijos šalis pakvietė 2016 m. gruodžio 2 d. dalyvauti pusdienio simpoziume ir aptarti pagrindinius projekto aspektus.

Kitos iniciatyvos buvo vykdomos prieš diplomatinę konferenciją, pavyzdžiui, 2019 m. rugsėjo 12 d. Londone įvyko tarptautinė konferencija *MAC protokolas: teisinė ir ekonominė nauda valstybėms, tarptautinei prekybai ir vystymuisi*, kurioje dalyvavo ir Komisija bei kelios valstybės narės.

Konsultacijos su privataus verslo atstovais parodė didelį susidomėjimą ir pritarimą MAC protokolui, UNIDROIT ėmėsi keletą iniciatyvų siekdama padidinti informuotumą apie protokolą prieš jį priimant ir po jo priėmimo.

- **Poveikio vertinimas**

Kaip ir kitų su Keiptauno konvencija ir jos protokolais susijusių iniciatyvų atveju, konkretaus poveikio vertinimo nebuvo atlikta.

Tačiau, kaip nurodyta pirmiau, prieš nusprendžiant, kad įdėta pakankamai pastangų dėl protokolo projekto ir galima sušaukti pirmąjį vyriausybės ekspertų susitikimą, su UNIDROIT aktyviai konsultuotasi ir atlikta preliminarinių tyrimų.

Be kita ko, Teisės ekonominės analizės centro (angl. CEAL) mokslinių tyrimų direktorius 2013 m. parengė dokumentą, kuriame aprašyta galima MAC protokolo ekonominė nauda. Dar vienas ekonominis MAC protokolo vertinimas vadovaujant UNIDROIT buvo paskelbtas 2018 m. rugpjūčio mėn. – jame pabrėžiama nauda tarptautinei prekybai, nes gerinamas finansų prieinamumas ir mažinama kredito rizika.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Nėra.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Netaikoma

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo Europos Sąjungos vardu pasirašomas Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, protokolas dėl klausimų, susijusių su žemės ūkio, statybos ir kasybos įranga (MAC protokolas)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 81 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Europos Sąjunga deda pastangas, kad būtų sukurta bendra teisminė erdvė, grindžiama teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo principu;
- (2) 2019 m. lapkričio 22 d. Pretorijoje priimtas Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, protokolas dėl klausimų, susijusių su žemės ūkio, statybos ir kasybos įranga, (toliau – MAC protokolas) veiksmingai prisideda prie reguliavimo tarptautiniu lygmeniu. Todėl pageidautina kuo greičiau pradėti taikyti to dokumento nuostatas;
- (3) Komisija Europos Sąjungos vardu derėjosi dėl MAC protokolo dalių, priklausančių Europos Sąjungos išimtininei kompetencijai;
- (4) MAC protokolo XXIV straipsnio 1 dalyje numatyta, kad regioninės ekonominės integracijos organizacijos, kurių kompetencijai priklauso tam tikri Geležinkelių protokole reglamentuojami dalykai, gali pasirašyti, priimti, patvirtinti šį protokolą arba prie jo prisijungti;
- (5) MAC protokole taip pat aptariami kai kurie dalykai, reglamentuojami Reglamentu (EB) Nr. 593/2008¹, Reglamentu (ES) Nr. 1215/2012² ir Reglamentu (ES) 2015/848³;
- (6) Europos Sąjunga turi išimtinę kompetenciją kai kuriais MAC protokolo reglamentuojamais klausimais;
- (7) MAC protokolo XXIV straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad regioninė ekonominės integracijos organizacija pasirašymo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo metu turi pateikti pareiškimą ir jame nurodo šiame protokole reglamentuojamus klausimus, kuriuos tos organizacijos valstybės narės perdavė jos kompetencijai;

---

¹ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės („Roma I“) (OL L 177, 2008 7 4, p. 6).

² 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012 12 20, p. 1).

³ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/848 dėl nemokumo bylų (OL L 141, 2015 3 5, p. 19).

- (8) Reglamentas (EB) Nr. 593/2008, Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 ir Reglamentas (ES) 2015/848 yra privalomi Airijai ir todėl ji dalyvauja priimant šį sprendimą;
- (9) pagal prie Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas,
- (10) todėl MAC protokolas turėtų būti Sąjungos vardu pasirašytas su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau, o pridėta deklaracija turėtų būti patvirtinta,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos vardu patvirtinamas Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, protokolo dėl klausimų, susijusių su žemės ūkiu, statybos ir kasybos įranga, (MAC protokolo), priimto Pretorijoje 2019 m. lapkričio 22 d., pasirašymas.

Protokolo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Komisija paskiria asmenį, įgaliotą Sąjungos vardu deponuoti MAC protokolo pasirašymo dokumentą, jeigu įvykdoma 3 straipsnyje nurodyta sąlyga.

3 straipsnis

Pasirašydama MAC protokolą, Europos Sąjunga teikia priede nustatytą pareiškimą, laikydamosi Protokolo XXIV straipsnio 2 dalies.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*